

Sants Metges

L'Espunyola

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A l'església de Sant Climent de l'Espunyola
Emplaçament Km. 135,7 ctra Solsona a Berga, agafar el creuament del la dreta, està indicat, Sants Metges.

Coordenades:

Latitud: 42.05394
Longitud: 1.78367
UTM Est (X): 399351
UTM Nord (Y): 4656481

Classificació

Número de fitxa 08078 - 124
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Modern Barroc
Segle XVII
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Accés Restringit
Ús actual: Religíós
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Solsona. Palau Episcopal, 25280 Solsona.

Fitxes associades:

[Sants Metges](#)

[Sant Climent de l'Espunyola](#)

[Sant Corneli i Sant Cebrià de Castellserà/Sant Salvador de la Mata](#)

Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga

Data de registre de la fitxa: dj., 23/09/2010 - 02:00

Descripció

La imatge dels Sants Metges és una petita talla de fusta policromada. La talla representa les figures de Sant Cosme i de Sant Damià. Ambdós estan dempeus i col·locats sobre una base també de fusta (actualment la imatge, amb la base originària, es va col·locar sobre una altra base de fusta). Els dos Sants van vestits amb una túnica cenyida a la cintura i pictòricament decorada amb motius florals de diferents col·loracions sobre un fons blau, la túnica és llarga fins al peus quedant visibles les sabates; a sobre porten un tipus d'abric o capa pintada de color daurat. Ambdós tenen el cabell una mica llarg i pintat de color marró negrós, a sobre al cap hi ha una mena de corona plana també de fusta i sembla que col·locada més recentment. Cada imatge sosté dos objectes, un a cada mà. La imatge és custodiada a l'església de Sant Climent de l'Espunyola, el seu lloc d'origen però és l'església, avui desapareguda, de Sant Corneli i Sant Cebrià de Castellserà, la qual posteriorment també passà a ser denominada Sants Metges.

Història

L'antiga església de Sants Metges es trobava dins la zona de Castellserà; les runes es troben per sobre de la masia de Can Cots, dalt d'un petit turonet on s'observen les restes d'alguns murs; inicialment tenia l'advocació de Sant Corneli i Sant Cebrià de Castellserà, en la bibliografia també s'esmenta com a Sant Nicolau i Sant Cebrià (a més es creu que el lloc i les runes es poden correspondre també amb l'emplaçament del monestir de Sant Salvador de la Mata). Viladés (VILADÉS:2007:36) també anomena el sector de la parròquia de Castellserà com a Gineva. Sant Corneli i Sant Cebrià de Castellserà constava com a església sufragània de Sant Sadurní del Cint. En època moderna sembla que es va començar a denominar Sants Metges, Cosme i Damià, comportant que durant els segles XVII, XVIII i XIX s'utilitzés tant una denominació com l'altre. Des del final del segle XVII es troben referències en la documentació relatives al mal estat de conservació de l'església, i s'avisava als feligresos que cal arreglar-la o construir-ne una de nova. La situació s'allargà durant quasi dos-cents anys, així durant tot el segle XVIII i part del XIX es continua donant l'alerta de la greu situació del temple i finalment advertint que es faci l'obra o es suspendran els oficis. Gran part de les circumstàncies que allargaren l'inici de les obres es degué a desavinences entre els veïns, entre les quals hi havia la determinació de la ubicació definitiva de la nova església. Finalment s'arriba al consens de construir el temple al costat de la masia de Cal Macià, on avui dia tenim l'església de Sants Metges. No és fins el 1866 que el Bisbe de Solsona donà el permís per construir l'església; finalment és el Dr. Ramon Pallerola, substituït del Vicari Capitular que dóna el permís corresponent per edificar la nova església al lloc escollit. Així, l'actual església de Sants Metges és obra de l'últim terç del segle XIX. Segons Mn. Anselm Coll (COLL, 2007:12) abans de l'esclat de la guerra civil l'església de Sants Metges tenia tres altars, el major era de fusta i daurat, tenia les imatges de la Puríssima al centre i de mida natural, als costats les de Sant Cosme i Sant Damià, i al capdamunt de l'altar la de Santa Rita. Al creuer, a la dreta hi havia un antic retaule gòtic, amb els Sants Metges i passos de la seva vida, segurament provinent de l'antiga església. A l'esquerra del creuer l'altar de Sant Josep, pagat per Mn. Anton Ferrer i que encara s'havia de daurar. En el decurs dels esdeveniments de la guerra van cremar-ho.

Bibliografia

CAMPRUBÍ SENSADA, J. (2006): Conquesta i estructuració territorial del Berguedà (s. IX-XI), Edicions de la Universitat de Lleida, Lleida. CAMPRUBÍ SENSADA, J. i MARTÍ, R. (2009): "El monestir carolingi de Sant Salvador de Mata (L'Espunyola, Berguedà)". Acta historica et archaeologica Mediaevalia, núm. 29, Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona. COLL, Mn. A. (2007: 10-12): "Diaris de guerra:

L'Espunyola". L'Erol, núm. 93, any 2007. GALERA, A., et alii (2006): Catàleg dels elements del patrimoni cultural del municipi de Capolat. Inèdit, pendent de publicar. GAVIN, Josep M. (1985). "Inventari d'Esglésies. 17. Berguedà". Barcelona SERRA, Rosa. (et al.) (1991). Guia d'Art del Berguedà. Ed. Consell Comarcal del Berguedà Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà, Berga. SITJES I MOLINS, X. (1986): Esglésies romàniques del Bages, Berguedà i Cardener. Ed. Llibreria Sobrerroca. Manresa. VILADÉS, R. (2007: 36-39): "Sant Corneli i Sant Cebrià de Castellserà". L'Erol, núm. 94, any 2007. VVAA. (1985): "Catalunya Romànica. XII. El Berguedà", Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona. VV.AA. (1990). "Catàleg de Monuments i Conjunts Històrico-Artístics de Catalunya", Direcció General del Patrimoni Cultural, Servei del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Barcelona. VV.AA. (1994:137-141). "Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà", vol.5, Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

